

Ботю Петковъ ужаситѣ, които причинявали Етна или Везуви на Южна-Италия, съ своитѣ периодически капризи. Въ този моментъ на гробна тишина, се раздалъ гласъ, ужасяющъ, трагически: „бѣгайте, татко и вие ученици!“ — извикалъ Христо Ботйовъ. Въображението на този послѣдния прѣнело Везуви върху Мара-Гидикъ, който хвърлялъ своя погледъ въ класната стая. Отъ състрадание къмъ класа и баща си, ученикътъ дигналъ тревога...

Другъ пжтъ бащата разправялъ, пакъ въ класъ, за миналото на Спарта, и за сражението при Термопилитѣ. Даскалъ Ботю, който хроникиралъ историческитѣ събития съ цѣль да създава духъ на героизмъ у своитѣ питомци, го прѣкалилъ въ художественото описание мѣстността, където се бранили храбритѣ спартанци, и още повече задминалъ възможнитѣ граници, когато се докосналъ до храбростта, до самопожертвувателността на „300-тъ юнака“. Изведнажъ, на задния чинъ, нѣкой издалъ необикновенъ шумъ и крѣсъкъ: „на оржжие! урра!“ — Това билъ пакъ синътъ на даскалъ Ботю. Неговата художествена фантазия и този пжтъ прѣнела термопилското събитие въ тѣсния проходъ подъ склоноветѣ на Мара-Гидикъ, където дѣтското въображение създадо една борба, но не между спартанци и тѣхнитѣ врагове, а между чорбаджии и турци, отъ една страна, и хайдути отъ друга.

Това съединение на едно далечно събитие изъ историята на непознати народи, съ сждбата на чорбаджийско Калоферъ и турската згань, не е нѣщо случайно. И въ карикатуритѣ, съ които забавлявалъ своитѣ съученици, и въ тѣзи класни пориви на протестъ противъ тирания — училищна, чорбаджийска и турска, ние наблюдаваме, какъ се издига единъ схватливъ интелектъ, въ който ще се изчерпи цѣлото развитие на страната, въ който ще се завърши гения на рода. Литературното образование, научнитѣ придобития на Бъл-